U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Vojtěcha Šimíčka v právní věci žalobce **A. L.**, zastoupen JUDr. Ing. Jiřím Špeldou, advokátem se sídlem Šafaříkova 666, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 11. 2011, č. j. OAM-326/LE-BE02-ZA12-2011, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 27. 3. 2012, č. j. 46 Az 11/2011 – 22,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížnost podanou v zákonné lhůtě se žalobce jako stěžovatel domáhá zrušení shora označeného rozsudku Krajského soudu v Praze, jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti výše uvedenému rozhodnutí žalovaného. Tímto rozhodnutím žalovaný zamítl žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. f) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Krajský soud v napadeném rozsudku uvedl, že se správní orgán dostatečně vypořádal s podmínkami všech možností udělení mezinárodní ochrany a se závažností skutečností tvrzených žalobcem. Soud dospěl k závěru, že intenzita žalobcem popisovaného vydírání soukromými osobami nepřesáhla rovinu verbálních výhrůžek, přičemž nedocházelo k ohrožení jeho života či zdraví; rovněž poukázal na skutečnost, že žádost o mezinárodní ochranu byla podána s desetiletým časovým odstupem od tvrzených útoků. Shodně jako žalovaný neshledal důvody ani k udělení mezinárodní ochrany podle § 13, § 14 a §14b zákona o azylu; zdůraznil, že takové skutečnosti ostatně žalobce v žádosti ani nezmínil. Za zachovaná označil krajský soud i procesní pravidla.

Stěžovatel v kasační stížnosti proti tomu uplatňuje kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s."). Uvádí, že nadále setrvává na svém přesvědčení, že správní orgán nezjistil náležitě skutkovou podstatu věci a nepřihlédl ke stěžovatelovu tvrzení, že má obavy o své zdraví v případě návratu na Ukrajinu. Má strach z naplnění výhrůžek ze strany jiných osob, jimž dluží peníze. Tvrdí, že jeho případ byl správním orgánem nedostatečně zkoumán, neboť žalovaný v řízení neobstaral potřebnou dokumentaci, která by mu poskytla lepší náhled do situace, s níž se potýká. Proto ani krajský soud neměl dostatečné důkazní prostředky ke konstatování, že stěžovateli, vzhledem k časové prodlevě, již nebezpečí nehrozí. V rozhodnutí i v rozsudku byla bagatelizována nečinnost státního aparátu a naopak nepřiměřeně byl zdůrazněn motiv příjezdu za prací a legalizace pobytu. Stěžovatel sice žádost o azyl podal až po více jak deseti letech pobytu na území ČR bez platného víza, k tomu však byl nucen nastalou situací, jíž je nucen k vycestování a k návratu do země svého původu; proto jeho jednání nelze označit za účelové. Bez bližší konkretizace stěžovatel dále tvrdí, že u něj byla diagnostikována epilepsie. Tato skutečnost nastala nezávisle na jeho vůli až nedávno a správní orgán a následně krajský soud tuto skutečnost nemohly zvážit. Nicméně se domnívá, že se jedná o zásadní změnu, která může představovat ohrožení na jeho životě a zdraví při případném nuceném návratu do země původu. Kasační stížnost následně doplnil o lékařskou zprávu.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti setrval na správnosti svého rozhodnutí. V řízení bylo prokázáno, že stěžovatel neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů, které má na mysli § 12 zákona o azylu a nejsou relevantními důvody pro udělení mezinárodní ochrany. Rovněž v kasační stížnosti nebyly uvedeny žádné skutečnosti, na jejichž základě by bylo možné dospět k závěru, že by mu v současné době hrozilo v zemi původu nebezpečí vážné újmy ve smyslu zákona o azylu. Žalovaný proto navrhl, aby kasační stížnost byla zamítnuta pro její nedůvodnost.

Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti nejprve hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou k tomu oprávněnou, stěžovatel je řádně zastoupen a není důvodné kasační stížnost odmítnout pro nepřípustnost.

V prvé řadě je nutné poznamenat, že Nejvyšší správní soud nepřihlíží k námitce stěžovatele, že v nedávné době se u něj objevila epilepsie, jelikož povinností soudu i správního orgánu je již v řízení o poskytnutí mezinárodní ochrany posuzovat a zjistit skutečný stav věci v rozsahu, který žadatel uvede ve své žádosti. V rozsudku ze dne 26. 8. 2004, č. j. 5 Azs 170/2004 – 72 (všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), zdejší soud konstatoval, že *„povinnost zjistit skutečný stav věci (...) má správní orgán pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl. Tomu konečně odpovídá i povaha soudního přezkumu, myšleno odkazem na § 77 s. ř. s., neboť tam založené oprávnění soudu provádět dokazování dotýkající se požadavku plné jurisdikce se však po výtce váže k předmětu soudního řízení, totiž rozhodnutí vydaného správním orgánem, který je povinen postupovat podle příslušných procesních předpisů. Takto je třeba chápat i ust. § 75 s. ř. s., podle něhož soud vychází ze skutkového a právního*

stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.“ Ve vztahu k tvrzenému onemocnění navíc stěžovatel doložil pouze návštěvu u lékaře dne 3. 10. 2012 konstatující subjektivní potíže a určenou léčbu. Ze zprávy je patrný pravděpodobný závěr lékaře, ale není patrna intenzita onemocnění ani skutečnost, že se jedná o onemocnění, které v zemi stěžovatelova původu není léčitelné.

Ve věcech mezinárodní ochrany se Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 104a s. ř. s. zabývá otázkou, zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy

stěžovatele. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud takovou kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. K vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, dle kterého „*přesahem vlastních zájmů stěžovatele je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce – pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu*.“

Stěžovatel v kasační stížnosti namítl, že správní orgán dostatečně nezjistil skutkový stav. K tomuto je třeba předeslat, že na žadatele o mezinárodní ochranu spadá břemeno tvrzení, a proto je v jeho zájmu uvést všechny skutečnosti, které by mohly ovlivnit rozhodnutí správního orgánu. Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 6. 3. 2012 čj. 8 Azs 6/2012 – 27 uvedl: „*Povinnost zjistit skutečný stav věci má správní orgán pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl.*“ (dále srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2003, č. j. 2 Azs 27/2003 - 59, nebo ze dne 26. 2. 2004, č. j. 5 Azs 50/2003 – 47).

Krajský soud rovněž správně akceptoval rozsah dokazování žalovaného a způsob vyhodnocení zjištěných skutečností včetně hodnocení možností ochrany před útoky soukromých osob v zemi stěžovatelova původu (k tomu srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 25. 1. 2011, č. j. 5 Azs 6/2010 - 107, publ. pod. č. 2289/2011 Sb. NSS).

K tvrzení týkajícímu se nesprávného úsudku žalovaného a zároveň krajského soudu o vyloučení soukromých osob jako původců pronásledování či vážné újmy se Nejvyšší správní soud ztotožňuje se svým rozhodnutím ze dne 31. 7. 2008, č. j. 7 Azs 43/2008 - 47, podle kterého „*tvrzené obavy z vyhrožování ze strany soukromých osob a případně i z jejich násilného jednání, třeba i odůvodněné, by se mohly stát důvodem pro udělení azylu pouze tehdy, pokud by státní orgány země původu takové ohrožení podporovaly, tolerovaly, organizovaly, záměrně trpěly, nezajistily účinnou ochranu apod. Případná nižší efektivita takové ochrany v konkrétních podmínkách té které země však ještě nečiní z takového ohrožení „pronásledování“, a tedy ani azylový důvod.*“

V případě, že má cizinec obavy z pronásledování, nebo že je u něj dáno skutečné nebezpečí vážné újmy, má bezpochyby možnost požádat o mezinárodní ochranu v okamžiku, kdy je nejaktuálnější, tedy po svém příjezdu do České republiky. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 27. 6. 2005, č. j. 4 Azs 395/2004 – 68, vyložil, že o

účelovosti žádosti cizince svědčí i to, že byla podána nikoliv bezprostředně po jeho příjezdu na území České republiky, ale až poté co mělo dojít k ukončení jeho pobytu na území republiky. Stěžovatel pobývá na území České republiky od roku 2001, ale až v návaznosti na to, že mu byl udělen trest vyhoštění na 3 roky z důvodu, že na území České republiky pobýval bez platného víza a platného cestovního dokladu, požádal o udělení mezinárodní ochrany. Řízení o mezinárodní ochraně nelze využívat jako prostředek legalizace pobytu v situacích, kdy již nebylo možné účinně využít instituty zákona o pobytu cizinců (srov. rozsudek ze dne 18. 11. 2004, č. j. 7 Azs 117/2004 - 55, usnesení ze dne 11. 6. 2012, č. j. 8 Azs 11/2012 – 46).

Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tak poskytuje dostatečnou odpověď na námitky uplatněné v kasační stížnosti. Zdejší soud v posuzované věci neshledal přesah vlastních zájmů stěžovatele ani zásadní pochybení v postupu krajského soudu, které by mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele; proto kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. pro nepřijatelnost odmítl.

O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl za použití § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona, podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jestliže byla kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 8. listopadu 2012

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu